

วารสารธรรมเพื่อชีวิต

JOURNAL OF DHAMMA FOR LIFE

ISSN: 2822-048X

<https://soo8.tci-thaijo.org/index.php/dhammalife/index>

Original Research Article

Administrative Strategies of the Phrapariyattidhamma School's General Education According to The Principle of Total Quality Management

กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาตามแนวคิดการบริหาร
แบบมุ่งคุณภาพทั่วทั้งองค์กร

PrasamhuJakkrit Paphatsaro^{1*}, & Pragob Kunarak²

พระสมุห์จักรกฤษ ปภัสสร^{1*}, & ประกอบ คุณารักษ์²

ARTICLE INFO

Name of Author &
Corresponding Author: *

1. PrasamhuJakkrit Paphatsaro*
พระสมุห์จักรกฤษ ปภัสสร
Eastern Asia University, Thailand.
มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย
Email: phrasamuhphssro8@gmail.com

2. Pragob Kunarak
ประกอบ คุณารักษ์
Eastern Asia University, Thailand.
มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย
Email: Pragob_Kunarak@gmail.com

คำสำคัญ:
กลยุทธ์การบริหารโรงเรียน, การบริหารแบบมุ่ง
คุณภาพทั่วทั้งองค์กร, โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนก
สามัญศึกษา

Keywords:
School Administrative Strategy, Total
Quality Management,
Phapariyattidhamma School's General
Education

Article history:
Received: 04/10/2024
Revised: 18/03/2025
Accepted: 21/08/2025
Available online: 09/09/2025

How to Cite:
Paphatsaro, P. & Kunarak, P. (2025).
Administrative Strategies of the
Phrapariyattidhamma School's General
Education According to The Principle of
Total Quality Management. *Journal
Dhamma for Life*, 31(3), 879-894.

ABSTRACT

The objectives of this study were to: 1) examine current and desirable states of school administration, 2) prioritize needs for school administration, and 3) formulate school administrative strategies according to the concept to total quality management. Employing the mixed - method research design, the sample, random sampling technique was used to identify the studied sample, covering 201 Phapariyattidhamma School's General Education. A set of opinionnaire it was employed to collect data during March-August, 2024. All data were then analyzed by descriptive statistics: percentage, mean, standard deviation, PNI, and content analysis.

The results revealed that: 1) Current state of school administration was at a moderate degree, where the desirable one was high. 2) The priority of administrative needs was budgeting, personnel, general, and academic functions respectively. 3) School administrative strategies were fourfold: 1) improvable school administrative system with emphasis on student's needs. 2) Creating social network for stakeholder participation. 3) Transitioning budget management towards digital budget system for school development. 4) improvable the measurement and evaluation system with authentic and diverse practices.

ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย
Thai-Journal Citation Index Centre

<https://soo8.tci-thaijo.org/index.php/dhammalife/index>

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์การบริหารโรงเรียน 2) การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียน และ 3) การกำหนดกลยุทธ์การบริหารโรงเรียน โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Design) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จำนวน 201 แห่ง มีการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมีนาคม - เดือนสิงหาคม พ.ศ.2567 ด้วยแบบสอบถามความคิดเห็น วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนาคือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันในการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก 2) ความสำคัญตามความต้องการจำเป็นในการบริหารโรงเรียน คือ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป และการบริหารงานวิชาการ ตามลำดับ 3) กลยุทธ์การบริหารโรงเรียน ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์หลัก คือ (1) การปรับปรุงระบบการบริหารโรงเรียนโดยมุ่งเน้นไปที่ความต้องการของนักเรียน (2) การสร้างเครือข่ายทางสังคมที่ให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกัน (3) การปรับเปลี่ยนการบริหารงบประมาณเป็นระบบ ดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพของการโรงเรียน และ (4) การปรับปรุงระบบการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงให้มีความหลากหลาย

บทนำ

การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน โดยหลายประเทศทั่วโลกต่างให้ความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษาในฐานะกลไกหลักในการขับเคลื่อนสังคม (Lunenburg & Ornstein, 2021: 21-22) ในบริบทของประเทศไทย แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) ได้เน้นย้ำเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาคนไทยให้มีทักษะและคุณลักษณะสำหรับโลกยุคใหม่ มีสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และสามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565: 25) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545: 46) ที่ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง อย่างไรก็ตาม แม้จะมีนโยบายและแผนงานที่มุ่งพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง แต่ประเทศไทยยังคงเผชิญกับความท้าทายด้านคุณภาพการศึกษามาอย่างยาวนาน โดยเฉพาะในด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียนที่ต่ำกว่ามาตรฐาน ทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ ตัวอย่างที่ชัดเจนคือ รายงานขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD, 2019: 35-36) พบว่า นักเรียนไทยอายุ 15 ปี ร้อยละ 59.5 อยู่ในกลุ่มที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และการอ่าน และมีเพียงร้อยละ 0.18 เท่านั้นที่ทำคะแนนได้ในระดับสูงกว่าค่ามาตรฐาน ข้อมูลดังกล่าวสะท้อนถึงปัญหาคุณภาพผลผลิตของระบบการศึกษาไทยอย่างเป็นรูปธรรม (Edwards & Marin, 2015: 938-955) หนึ่งในปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา คือ ประสิทธิภาพในการบริหาร

จัดการของสถานศึกษา โดยเฉพาะบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องมีความรู้ ความสามารถ และความสามารถในการนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายทางการศึกษาที่มีคุณภาพ อย่างไรก็ตาม ยังพบว่าในทางปฏิบัติการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพผลลัพธ์ทางการศึกษายังมีข้อจำกัดหลายประการทั้งในด้านองค์ความรู้ เครื่องมือ วิธีการ และระบบสนับสนุนเชิงนโยบาย ซึ่งยังไม่เพียงพอที่จะตอบโจทย์ความเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยได้อย่างแท้จริง ที่สำคัญคือ ยังมีงานวิจัยจำนวนไม่มากนักที่ศึกษาถึงกลยุทธ์ แนวปฏิบัติ หรือรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพในบริบทไทย โดยเฉพาะการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนให้สามารถตอบสนองต่อความท้าทายของระบบการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างเป็นระบบและยั่งยืน ซึ่งช่องว่างดังกล่าวจำเป็นต้องได้รับการศึกษาเพิ่มเติม เพื่อนำไปสู่ข้อเสนอเชิงนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในระดับพื้นที่

จากเหตุผลทั้งหมดนี้ จึงนำมาสู่ความจำเป็นในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาปัจจัย แนวทาง หรือแนวคิดที่สามารถส่งเสริมการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ตอบโจทย์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และสนับสนุนเป้าหมายของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในระยะยาว

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและกรอบแนวคิดในการวิจัย

ทฤษฎีการบริหารการศึกษา

งานวิจัยฉบับนี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของ ทฤษฎีการบริหารการศึกษา ซึ่งถือเป็นกรอบแนวคิดสำคัญที่ใช้ในการวางแผน จัดการ และพัฒนาการดำเนินงานทางการศึกษาในทุกมิติ โดยมีองค์ประกอบหลักที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการ (Academic Administration) มุ่งเน้นการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพของหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ โดยเน้นการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการมาสนับสนุนการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ

2. การบริหารงานบุคคล (Personnel Administration) ครอบคลุมกระบวนการด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ตั้งแต่การสรรหา คัดเลือก การบรรจุและแต่งตั้ง การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความเป็นมืออาชีพ

3. การบริหารงานงบประมาณ (Budget Administration) เกี่ยวข้องกับการวางแผน จัดสรร และควบคุมการใช้ทรัพยากรทางการเงินให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยคำนึงถึงหลักความคุ้มค่า ความโปร่งใส และความรับผิดชอบ เพื่อสนับสนุนภารกิจทางการศึกษาได้อย่างยั่งยืน

4. การบริหารงานทั่วไป (General Administration) เป็นการจัดการด้านโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งแวดล้อม และระบบสนับสนุนอื่น ๆ ภายในสถานศึกษา เช่น งานธุรการ งานอาคารสถานที่ งานพัสดุ และงานบริการต่าง ๆ ซึ่งล้วนมีส่วนสนับสนุนการดำเนินงานทางวิชาการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ทั้งนี้แนวคิดดังกล่าวได้รับการสนับสนุนจากกรอบทฤษฎีของ Hoy และ Miskel (2013) ซึ่งเน้นการบริหารจัดการในบริบทของสถานศึกษาโดยเฉพาะ อันเป็นแนวทางที่ช่วยให้สามารถพัฒนาระบบการศึกษาได้อย่างรอบด้านและยั่งยืน

ทฤษฎีการบริหารเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management Theory)

ทฤษฎีการบริหารเชิงกลยุทธ์เป็นแนวคิดสำคัญที่เน้นการวางแผนระยะยาวอย่างมีระบบ โดยครอบคลุมกระบวนการตั้งแต่การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงกลยุทธ์ การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ การตั้งเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ การกำหนดยุทธศาสตร์ ไปจนถึงการดำเนินการและประเมินผล ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้จะทำให้องค์กรสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างยั่งยืนและแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในบริบทของสถานศึกษา การประยุกต์ใช้ทฤษฎีการบริหารเชิงกลยุทธ์ มีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างความสามารถของโรงเรียนในการตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และนโยบายของรัฐ โดยครอบคลุมองค์ประกอบหลักดังนี้

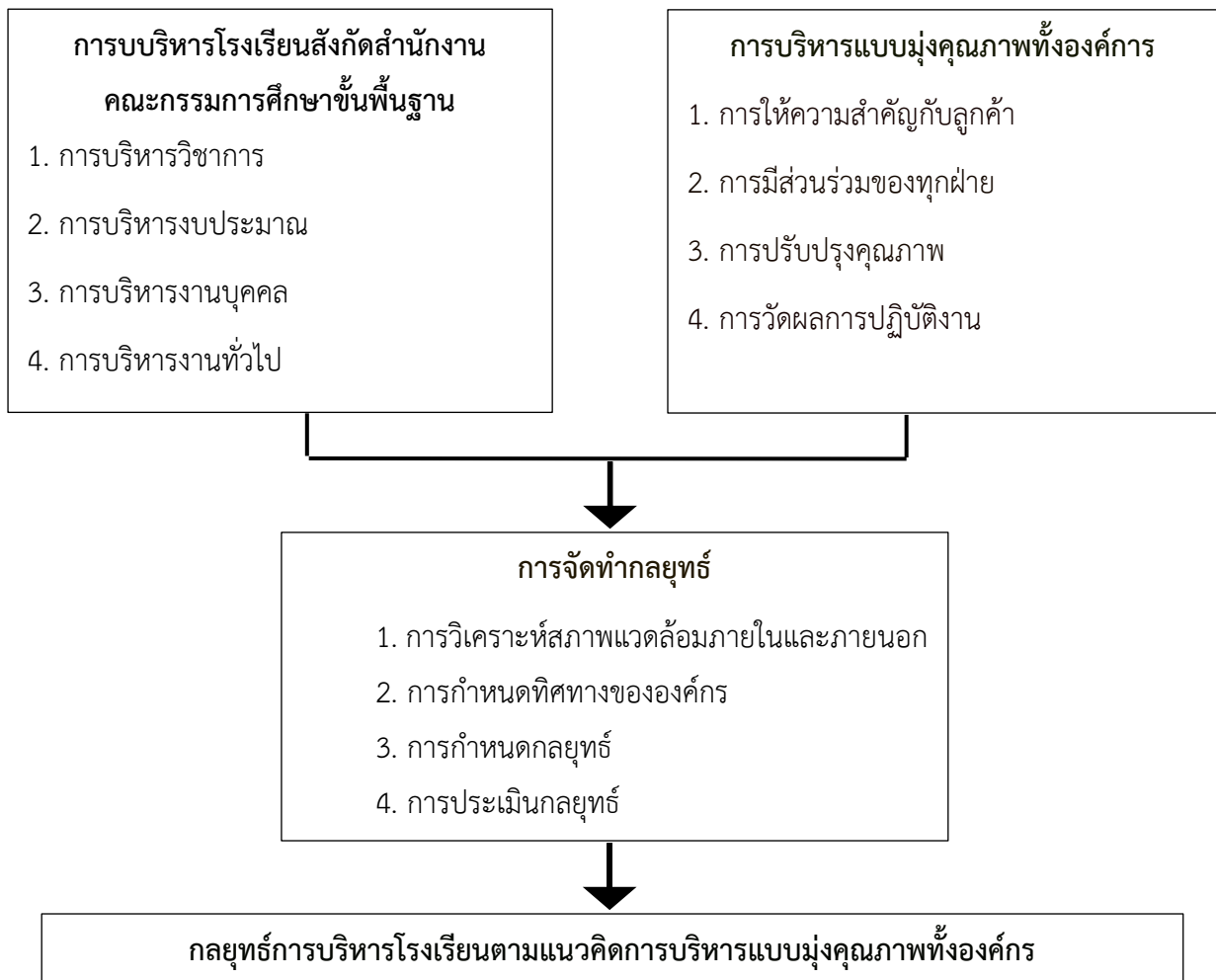
1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก (External Environment Analysis) เช่น การพิจารณาปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี กฎหมาย และนโยบายการศึกษา ซึ่งส่งผลต่อการดำเนินงานของโรงเรียน รวมถึงการวิเคราะห์โอกาส (Opportunities) และอุปสรรค (Threats)
 2. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน (Internal Environment Analysis) เช่น การประเมินศักยภาพของบุคลากร งบประมาณ ทรัพยากรการเรียนรู้ โครงสร้างการบริหาร รวมถึงจุดแข็ง (Strengths) และจุดอ่อน (Weaknesses) ของโรงเรียนเอง
 3. การกำหนดทิศทางของโรงเรียน ประกอบด้วยกำหนด วิสัยทัศน์ (Vision) ที่ชัดเจน ซึ่งสะท้อนภาพอนาคตที่โรงเรียนมุ่งหวังจะไปถึง, การกำหนด พันธกิจ (Mission) ซึ่งแสดงถึงภารกิจหลักที่โรงเรียนต้องดำเนินการ, และ ค่านิยม (Core Values) ที่จะเป็แนวทางในการปฏิบัติงาน
 4. การกำหนดเป้าหมายและกลยุทธ์ (Goals and Strategies) โรงเรียนจะต้องกำหนดเป้าหมายในแต่ละด้าน เช่น ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการบริหารจัดการ หรือด้านการพัฒนาครู พร้อมทั้งเลือกใช้กลยุทธ์ที่เหมาะสมในการนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายนั้น
 5. การจัดทำแผนกลยุทธ์ (Strategic Planning) เป็นการจัดทำแผนปฏิบัติการที่ระบุขั้นตอน วิธีการ งบประมาณ และตัวชี้วัดความสำเร็จ ซึ่งช่วยให้การดำเนินงานของโรงเรียนเป็นระบบ และสามารถติดตามประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- การติดตามและประเมินผล (Monitoring and Evaluation) กระบวนการสุดท้ายที่สำคัญ เพื่อให้โรงเรียนสามารถทราบผลของการดำเนินกลยุทธ์ ปรับปรุงข้อบกพร่อง และยกระดับคุณภาพการบริหารอย่างต่อเนื่อง

สรุปได้ว่าทฤษฎีการบริหารเชิงกลยุทธ์จึงไม่ใช่เพียงแค่แนวทางการวางแผน แต่เป็นกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบที่ช่วยให้โรงเรียนสามารถ กำหนดทิศทางที่ชัดเจน, ใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ, และรับมือกับความเปลี่ยนแปลงได้อย่างยืดหยุ่น โดยมีเป้าหมายสูงสุดคือ การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการพัฒนายั่งยืน

ทฤษฎีความต้องการจำเป็น (Needs Assessment Theory)

ทฤษฎีความต้องการจำเป็น (Needs Assessment Theory) เป็นกรอบแนวคิดที่สำคัญในการวิเคราะห์และวางแผนพัฒนาองค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการจัดการศึกษา โดยอ้างอิงแนวคิดของคอฟแมน (Kaufman, 1972) ซึ่งเสนอว่าการประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) เป็นกระบวนการที่ใช้ในการวิเคราะห์ "ช่องว่าง" (Gap) ระหว่างสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน (What is) กับสภาพที่พึงประสงค์ (What should be) ซึ่งช่องว่างดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาและปรับปรุง การวิเคราะห์ความต้องการในลักษณะนี้มีบทบาทสำคัญในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา (Prioritization of Problems) และการกำหนดแนวทางการพัฒนามีระบบและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะช่วยให้สามารถระบุได้อย่างชัดเจนว่าองค์ประกอบใดขององค์กรยังไม่บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ และควรได้รับการพัฒนาเป็นลำดับแรก อันจะนำไปสู่การวางแผนพัฒนา (Development Planning) ที่มีทิศทาง ชัดเจน และตรงกับความต้องการที่แท้จริงขององค์กรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วัตถุประสงค์

เพื่อให้สอดคล้องกับการวิจัยเรื่องกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาตามแนวคิดแบบมุ่งคุณภาพทั่วทั้งองค์กรนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์สำหรับการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อทราบสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนตามแนวคิดการบริหารแบบมุ่งคุณภาพทั้งองค์กร
2. เพื่อแสดงให้เห็นผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมในการบริหารโรงเรียนตามแนวคิดการบริหารแบบมุ่งคุณภาพทั้งองค์กร
3. เพื่อกำหนดกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนตามแนวคิดการบริหารแบบมุ่งคุณภาพทั้งองค์กร

สมมติฐานในการวิจัย

แม้ว่างานวิจัยแบบผสมผสานบางประเภทอาจไม่ตั้งสมมติฐาน แต่หากจำเป็นสามารถตั้งในรูปแบบเชิงปริมาณได้ ดังนี้

1. สภาพพึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าสภาพปัจจุบันอย่างมีนัยสำคัญ
2. มีความแตกต่างในระดับความต้องการจำเป็นของการบริหารในแต่ละด้าน
3. กลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้นสามารถตอบสนองต่อความต้องการจำเป็นของโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม

ระเบียบวิธีในการวิจัย

ประเภทของการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Design) ซึ่งรวมระหว่างวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและลึกซึ้งสำหรับการกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารโรงเรียน

ประชากรในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ทั่วประเทศ จำนวนทั้งสิ้น 201 แห่ง

กลุ่มตัวอย่างและเทคนิคการคัดเลือก

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จำนวน 201 แห่ง ซึ่งใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยพิจารณาจากเกณฑ์ความเหมาะสมและความสามารถในการให้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ในการบริหารโรงเรียน
2. แบบวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Needs Assessment)
3. แนวทางการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) เพื่อเก็บข้อมูลเชิงลึกในการกำหนดกลยุทธ์การบริหาร

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถาม เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ในการบริหารโรงเรียน

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น โดยใช้เทคนิคดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI Modified)

ขั้นที่ 3 เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการกำหนดกลยุทธ์การบริหารโรงเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลดำเนินการระหว่างเดือนมีนาคม ถึง เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2567 โดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยได้รับความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างอย่างเหมาะสมและสมัครใจ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่

- ร้อยละ (Percentage)
- ค่าเฉลี่ย (Mean)
- ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- ดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI Modified)

ข้อมูลเชิงคุณภาพ วิเคราะห์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อนำมาสังเคราะห์และพัฒนาเป็นกลยุทธ์การบริหารโรงเรียน

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์เชิงลึกเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

จากผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ยังมีข้อจำกัดและความท้าทายที่ต้องได้รับการปรับปรุงเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด การบริหารงานบุคคลที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในสภาพปัจจุบัน อาจบ่งบอกว่าโรงเรียนได้ให้ความสำคัญกับการจัดการบุคลากร เช่น การคัดเลือก การฝึกอบรม และการพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากร

ทางการศึกษาเป็นอย่างดี แต่เมื่อเทียบกับสภาพพึงประสงค์ยังพบช่องว่างที่ควรปรับปรุงเพื่อให้บุคลากรมีความพึงพอใจและความมุ่งมั่นในงานมากยิ่งขึ้น

ด้านการบริหารงานวิชาการ แม้จะอยู่ในระดับปานกลางแต่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน รวมถึงการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและความต้องการของผู้เรียนในยุคปัจจุบัน การบริหารงานทั่วไปและการบริหารงบประมาณที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ บ่งชี้ถึงความจำเป็นในการเสริมสร้างระบบบริหารจัดการที่มีความเป็นระบบ มีความโปร่งใสและสามารถตอบสนองความต้องการด้านทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

ในส่วนของสภาพพึงประสงค์ที่แสดงระดับความต้องการสูงในด้านการบริหารงบประมาณ แสดงถึงความตระหนักในสำคัญของการใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสมและคุ้มค่า เพื่อสนับสนุนเป้าหมายทางการศึกษาของโรงเรียนได้อย่างเต็มที่ การบริหารงานบุคคลและงานวิชาการที่มีความต้องการพัฒนาในระดับสูง ก็แสดงให้เห็นถึงความต้องการที่จะสร้างระบบสนับสนุนบุคลากรและกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมถึงการบริหารงานทั่วไปที่จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาควบคู่กันไปเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่ดี

การวิเคราะห์ในมิติของการบริหารแบบมุ่งคุณภาพทั้งองค์กร (TQM) ให้ภาพที่ชัดเจนว่าโรงเรียนยังอยู่ในระดับปานกลางในปัจจุบัน ซึ่งสะท้อนถึงการจัดการที่ยังไม่ครบถ้วนในเรื่องการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย การวัดผลและปรับปรุงคุณภาพยังต้องได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การบริหารงานสามารถตอบสนองต่อความต้องการและสร้างความพึงพอใจสูงสุดแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ไม่ว่าจะเป็นครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนรอบข้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การให้ความสำคัญกับลูกค้าหรือผู้รับบริการ ที่จำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบการสื่อสารและการบริการที่ตอบโจทย์และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

สรุปได้ว่า ผลการวิจัยนี้ไม่เพียงแต่แสดงความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนเท่านั้น แต่ยังชี้ให้เห็นถึงจุดแข็งและจุดที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างชัดเจน ซึ่งข้อมูลเหล่านี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนและดำเนินการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ เพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารโรงเรียนให้ตอบสนองเป้าหมายทางการศึกษาและความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างแท้จริง

การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียน

จากการคำนวณค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index: PNI) เพื่อวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของความต้องการในด้านการบริหารโรงเรียน พบว่า ความต้องการจำเป็นที่มีค่าสูงสุดเรียงลำดับได้ดังนี้

การบริหารงบประมาณ เป็นความต้องการที่ได้รับการจัดลำดับสูงสุด เนื่องจากงบประมาณถือเป็นปัจจัยพื้นฐานและสำคัญที่มีผลต่อการดำเนินงานทุกด้านของโรงเรียน การบริหารงบประมาณที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้สามารถจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การบริหารงานบุคคล อันตบัตตมา คือการบริหารงานบุคคลซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กร โรงเรียนต้องมีการบริหารบุคลากรที่มีคุณภาพ มีการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพของครูและบุคลากร เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม

การบริหารงานทั่วไป เป็นความต้องการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการระบบและการดำเนินงานในภาพรวมของโรงเรียน การบริหารงานทั่วไปอย่างเป็นระบบช่วยเสริมสร้างความเรียบร้อยและความมีประสิทธิภาพในกระบวนการทำงานภายในองค์กร

การบริหารงานวิชาการ แม้จะมีลำดับต่ำกว่า แต่การบริหารงานวิชาการยังคงเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องได้รับการพัฒนา เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและมาตรฐานทางการศึกษา

จากผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณด้วยค่าดัชนี PNI ทำให้สามารถจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการบริหารโรงเรียนได้อย่างเป็นระบบและชัดเจน โดยวัตถุประสงค์ที่ 2 สามารถตอบโจทย์นี้ได้เป็นอย่างดี ช่วยให้ผู้บริหารสามารถวางแผนและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างเหมาะสม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการบริหารโรงเรียนอย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพสูงสุด

การกำหนดกลยุทธ์การบริหารโรงเรียน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพผ่านการวิเคราะห์เนื้อหา ร่วมกับผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณอย่างละเอียด ทำให้สามารถสรุปและกำหนดกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนออกมาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการตอบสนองต่อความต้องการที่แท้จริงของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและสภาพแวดล้อมของโรงเรียนในปัจจุบัน กลยุทธ์หลักทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. กลยุทธ์การปรับปรุงระบบการบริหารโดยมุ่งเน้นความต้องการของนักเรียน การบริหารจัดการที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง หรือ Student-Centered Management เป็นแนวทางสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยตรง โดยการรวบรวมข้อมูลความต้องการและความพึงพอใจของนักเรียน เพื่อนำมาปรับปรุงระบบบริหารให้ตอบสนองความต้องการด้านการเรียนรู้ สภาพแวดล้อม และการสนับสนุนต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ส่งผลให้นักเรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดีและเต็มศักยภาพ

2. กลยุทธ์การสร้างเครือข่ายทางสังคมเพื่อให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม การสร้างความร่วมมือและเครือข่ายที่แข็งแกร่งระหว่างครู ผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชน และหน่วยงานภายนอก เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างทรัพยากรและแรงสนับสนุนให้กับโรงเรียน โดยเน้นการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจและพัฒนางานอย่างรอบด้าน ทำให้เกิดความเข้าใจและความร่วมมือที่ต่อเนื่องและยั่งยืน

3. กลยุทธ์การบริหารงบประมาณแบบดิจิทัล เพื่อยกระดับคุณภาพโรงเรียน การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารงบประมาณ ช่วยให้การจัดสรรทรัพยากรมีความโปร่งใส แม่นยำ และมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้ง

สามารถติดตามและประเมินผลการใช้จ่ายได้อย่างเป็นระบบ ส่งผลให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างมีเป้าหมาย

4. กลยุทธ์การพัฒนาระบบวัดผลและประเมินผลให้มีความหลากหลายและตรงตามสภาพจริง การออกแบบและพัฒนาระบบการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย ไม่จำกัดเพียงการทดสอบแบบมาตรฐาน แต่รวมถึงการประเมินผลแบบองค์รวม เช่น การประเมินพฤติกรรม ทักษะชีวิต และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้สะท้อนภาพรวมความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างแท้จริง และช่วยชี้แนะการปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

การกำหนดกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนในครั้งนี้ จึงเป็นการวางแผนอย่างรอบคอบและสอดคล้องกับข้อมูลจริง รวมทั้งตอบสนองต่อความต้องการที่แท้จริงของโรงเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายอย่างครบถ้วน ช่วยให้โรงเรียนมีแนวทางการบริหารจัดการที่ชัดเจนและสามารถพัฒนาอย่างยั่งยืนในอนาคต

อภิปรายผล

สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนตามแนวคิดการบริหารแบบมุ่งคุณภาพทั้งองค์กร

จากผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารโรงเรียนในมิติหลัก ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง สะท้อนให้เห็นว่าระบบการบริหารในปัจจุบันยังไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการและความคาดหวังในการพัฒนาคุณภาพได้อย่างเต็มที่ โรงเรียนยังขาดการบูรณาการและประสานงานที่มีประสิทธิภาพในทุกมิติของการบริหาร นอกจากนี้ ยังพบว่ามีข้อจำกัดในด้านการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ การบริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และการสร้างความมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพโดยรวมยังไม่บรรลุเป้าหมายสูงสุดที่ตั้งไว้

ในทางตรงกันข้าม สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนตามแนวคิดนี้อยู่ในระดับมาก โดยสะท้อนถึงความต้องการและความมุ่งมั่นที่จะยกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพขององค์กรในทุกด้าน การบริหารโรงเรียนในสภาพที่พึงประสงค์ควรมีการบูรณาการอย่างครบวงจรระหว่างการบริหารงานวิชาการ การจัดสรรงบประมาณ การบริหารทรัพยากรบุคคล และการบริหารงานทั่วไป เพื่อสร้างความต่อเนื่องในการพัฒนาคุณภาพ โดยเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ทั้งครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน รวมถึงการใช้ข้อมูลและหลักฐานในการตัดสินใจเพื่อปรับปรุงกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ การบริหารต้องมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและยุทธศาสตร์ที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพสามารถตอบสนองต่อความต้องการและบริบทของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง

งานวิจัยของ Valmohammadi and Roshanzamir (2015) และ Kadhimi and Ahmad (2021) เน้นย้ำถึงความสำคัญของการนำนโยบายการบริหารคุณภาพทั้งองค์กรมาใช้ในการพัฒนาองค์กร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพของการดำเนินงาน โดยเฉพาะในภาคการศึกษา ซึ่งต้องการระบบการบริหารที่มีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ขณะเดียวกัน Sucuoglu and Erdem (2021)

ได้ชี้ให้เห็นว่า โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จนั้น จำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน พร้อมกับความร่วมมืออย่างจริงจังจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารแบบมุ่งคุณภาพทั้งองค์กรที่มุ่งเน้นการทำงานร่วมกันและการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (continuous improvement)

โดยรวมแล้ว สภาพปัจจุบันที่อยู่ในระดับปานกลางสะท้อนให้เห็นถึงช่องว่างระหว่างความเป็นจริงกับความคาดหวังด้านคุณภาพในการบริหารโรงเรียน ซึ่งจำเป็นต้องมีการวางแผนยุทธศาสตร์ที่ชัดเจนและการขับเคลื่อนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อก้าวสู่สภาพที่พึงประสงค์ซึ่งมุ่งเน้นการบริหารแบบองค์รวมและยั่งยืน

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมในการบริหารโรงเรียน

จากผลการวิเคราะห์ SWOT พบว่าการบริหารงานวิชาการ บุคลากร และงานทั่วไปเป็นจุดแข็งที่สำคัญของโรงเรียน ซึ่งสะท้อนถึงศักยภาพและความพร้อมในด้านการจัดการภายในที่มีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม จุดอ่อนที่เด่นชัดคือการบริหารงบประมาณ ซึ่งเป็นประเด็นที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขและพัฒนาอย่างเร่งด่วน เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางการเงินและเพิ่มขีดความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างเหมาะสม โอกาสที่เปิดกว้างสำหรับการพัฒนาการบริหารโรงเรียนมาจากนโยบายของรัฐบาลที่สนับสนุนการพัฒนาการศึกษาและการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาใช้ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 ที่เน้นการพัฒนาทุนมนุษย์และนวัตกรรม โดยงานวิจัยของ Subasi และ Bolac (2022) ยืนยันว่าเทคโนโลยีดิจิทัลสามารถเพิ่มประสิทธิภาพและความเป็นระบบในการบริหารงานได้อย่างมีนัยสำคัญ ทำให้โรงเรียนมีโอกาสพัฒนาระบบบริหารคุณภาพที่ทันสมัยและตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

อย่างไรก็ดี ภาวะคุกคามสำคัญที่โรงเรียนต้องเผชิญคือความไม่แน่นอนของสภาพเศรษฐกิจ โดยเฉพาะปัญหาการขาดงบประมาณและความผันผวนทางเศรษฐกิจ ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อความต่อเนื่องและประสิทธิภาพในการพัฒนาระบบบริหารคุณภาพ ตามที่ Wemmerlov (2021) ได้ชี้ให้เห็น ดังนั้น การจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการบริหารโรงเรียนจึงต้องให้ความสำคัญกับการสร้างกลยุทธ์ที่ยืดหยุ่นและมีประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณ รวมถึงการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อรองรับการบริหารงานในระยะยาว

กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนตามแนวคิดการบริหารแบบมุ่งคุณภาพทั้งองค์กร

ผลการวิจัยได้เสนอ 4 กลยุทธ์หลักเพื่อยกระดับการบริหารโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน โดยยึดหลักการการบริหารแบบมุ่งคุณภาพทั้งองค์กร (TQM) ซึ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพทุกด้านของโรงเรียนอย่างบูรณาการ โดยมีรายละเอียดของแต่ละกลยุทธ์ดังนี้

1. การพัฒนาระบบการบริหารโดยมุ่งเน้นความต้องการของนักเรียนเป็นสำคัญ กลยุทธ์นี้เน้นการปรับระบบบริหารของโรงเรียนให้ตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของนักเรียนอย่างแท้จริง โดยพิจารณาเสียงสะท้อนและประสบการณ์ตรงจากนักเรียนเป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนาและปรับปรุงระบบต่าง ๆ ซึ่งสนับสนุนโดยงานวิจัยของ Sucuoglu and Erdem (2021) ที่พบว่าการให้ความสำคัญกับนักเรียนไม่เพียงแต่

ช่วยสร้างความพึงพอใจในระยะสั้น แต่ยังส่งผลให้เกิดความยั่งยืนในการพัฒนาโรงเรียนในระยะยาว ทั้งนี้ โรงเรียนต้องมีกระบวนการรวบรวมข้อมูล ความคิดเห็น และความต้องการของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงหลักสูตร กิจกรรม และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพสูงสุด

2. การสร้างเครือข่ายทางสังคมและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกในองค์กร กลยุทธ์นี้เน้นการสร้างความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในโรงเรียน ตั้งแต่ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ไปจนถึงบุคลากรทางการศึกษา โดยใช้เครือข่ายทางสังคมเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อเสริมสร้างความเป็นหนึ่งเดียวและความเข้าใจร่วมกันในเป้าหมายขององค์กร ตามที่ Glaveli et al. (2022) ชี้ให้เห็นว่าการเปิดโอกาสให้สมาชิกในองค์กรได้มีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจจะช่วยเพิ่มความโปร่งใสและทำให้การบริหารมีประสิทธิภาพมากขึ้น อีกทั้งยังสร้างบรรยากาศการทำงานที่ร่วมมือและกระตุ้นให้เกิดนวัตกรรมในการพัฒนาโรงเรียน

3. การเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารงบประมาณสู่ระบบดิจิทัล การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารงบประมาณและทรัพยากรของโรงเรียนเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อเพิ่มความรวดเร็ว แม่นยำ และความโปร่งใสในการจัดการงบประมาณ ซึ่งช่วยลดความผิดพลาดและการทุจริต รวมถึงการจัดการทรัพยากรมนุษย์และวัสดุอุปกรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น งานวิจัยของ Mazouak et al. (2019) เน้นย้ำว่าระบบดิจิทัลเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยยกระดับคุณภาพการบริหารและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยระบบดิจิทัลนี้ยังเปิดโอกาสให้การติดตามและประเมินผลการใช้จ่ายมีความโปร่งใสและตรวจสอบได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งช่วยสร้างความเชื่อมั่นในชุมชนโรงเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

4. การพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลที่หลากหลายและสอดคล้องกับสภาพจริง การประเมินผลในบริบทของโรงเรียนควรมีความหลากหลายและสอดคล้องกับบริบทการเรียนการสอนจริง โดยครอบคลุมทั้งความรู้ ทักษะ และทัศนคติของนักเรียน ตลอดจนประสิทธิภาพของบุคลากรและระบบบริหารภายในองค์กร ตามข้อเสนอแนะของ Darling-Aduana (2021) และ Rossi et al. (2019) ซึ่งเน้นว่าการประเมินควรตอบสนองต่อความต้องการและความสามารถในการสถานการณ์จริง เพื่อให้ข้อมูลที่ได้สามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาได้อย่างตรงจุด กลยุทธ์นี้ช่วยให้โรงเรียนสามารถติดตามความก้าวหน้าและประสิทธิผลของการดำเนินงานได้อย่างแม่นยำ และสร้างการเรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่องในทุกระดับ

สรุป

ผลการศึกษาที่พบว่าการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ขณะที่สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับสูง แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างอย่างชัดเจนระหว่างสถานการณ์ปัจจุบันกับเป้าหมายที่โรงเรียนต้องการพัฒนา ซึ่งสะท้อนถึงความจำเป็นในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานในหลายด้านอย่างเร่งด่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการบริหารงบประมาณที่ได้รับการจัดลำดับความสำคัญสูงสุด แสดงให้เห็นว่าทรัพยากรทางการเงินเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบโดยตรงต่อการดำเนินงานและคุณภาพของ

การศึกษา รองลงมาคือการบริหารงานบุคคล ซึ่งเป็นหัวใจหลักในการสร้างความเข้มแข็งขององค์กร ต่อด้วยการบริหารงานทั่วไปและบริหารงานวิชาการ ซึ่งเป็นเสาหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนารวมของโรงเรียน ในส่วนของกลยุทธ์การบริหารที่นำเสนอในงานวิจัยนี้นั้น มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการปฏิรูปการบริหารงานของโรงเรียน เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการที่แท้จริงของสถานศึกษา กลยุทธ์ทั้ง 4 ประการ ได้แก่ การมุ่งเน้นที่ความต้องการของนักเรียน ช่วยให้การบริหารมีเป้าหมายที่ชัดเจนและตอบสนองต่อกลุ่มเป้าหมายหลักอย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างเครือข่ายทางสังคมภายในองค์กร ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มประสิทธิผลในการทำงานร่วมกันอย่างเป็นทีม การปรับเปลี่ยนระบบงบประมาณเข้าสู่ระบบดิจิทัล เพิ่มความโปร่งใสและความถูกต้องในการจัดการทรัพยากรทางการเงิน ช่วยลดความผิดพลาดและเพิ่มความเชื่อมั่นในกระบวนการบริหาร และสุดท้าย การพัฒนาระบบวัดและประเมินผลให้หลากหลายและสอดคล้องกับสถานการณ์จริง จะช่วยให้ผู้บริหารสามารถติดตามผลและปรับปรุงการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้วยเหตุนี้ งานวิจัยจึงมีความสำคัญเชิงวิชาการในการเสริมสร้างความรู้และแนวทางใหม่ๆ ในการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา อีกทั้งยังมีความสำคัญเชิงปฏิบัติที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการวางแผนและดำเนินงาน เพื่อพัฒนาการบริหารให้มีความทันสมัยมีประสิทธิภาพ และยั่งยืน สอดคล้องกับความต้องการและความเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน อีกทั้งยังส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาที่ดียิ่งขึ้นในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทางการจัดการ

1. ผู้บริหารสำนักงานเขตการศึกษาและโรงเรียน ควรนำกรอบงานวิจัยและกลยุทธ์ที่ได้รับการยืนยันไปใช้กำหนดเป้าหมายและนโยบายด้านการบริหารวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และทั่วไป เพื่อสร้างระบบบริหารโรงเรียนที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงขึ้น เช่น การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลบริหารงบประมาณ และการประเมินผลตามสภาพจริง
2. ควรเร่งปรับระบบบริหารงบประมาณเป็นดิจิทัล เพื่อลดความซ้ำซ้อนและภาระข้อมูล ช่วยให้การวิเคราะห์และตัดสินใจเชิงนโยบายมีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. พัฒนาระบบวัดและประเมินผลที่หลากหลายและสอดคล้องกับสภาพจริง ส่งเสริมการติดตามและประเมินผลโครงการอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาการบริหารโรงเรียนตามแนวคิดมุ่งคุณภาพทั้งองค์กร

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาระบบดิจิทัลในบริบทการบริหารงบประมาณของโรงเรียน โดยเน้นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความโปร่งใสในการบริหาร
2. ศึกษาแนวทางและเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะของโรงเรียนแต่ละแห่ง เพื่อให้ระบบประเมินผลมีความแม่นยำและสอดคล้องกับความต้องการของแต่ละโรงเรียน
3. วิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ในโรงเรียนเพื่อรองรับการจัดการเรียนรู้ที่แตกต่างตามบุคลิกและความต้องการของนักเรียนแต่ละคน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD). (2019). *PISA 2018 results (Volume I): What students know and can do*. OECD Publishing.
- Darling-Aduana, J. (2021). Assessment practices in educational settings: Balancing knowledge, skills, and attitudes. *Journal of Educational Measurement*, 58(2), 123-139.
- Edwards, P., & Marin, A. (2015). Educational outcomes and challenges in Thailand. *Journal of Educational Development*, 38(7), 938-955.
- Lunenburg, F. C., & Ornstein, A. C. (2021). *Educational administration: Concepts and practices* (7th ed.). Cengage Learning.
- Glaveli, N., Petridou, E., & Kalafatis, S. (2022). Enhancing organizational participation through social networks in educational institutions. *International Journal of Educational Management*, 36(1), 45-59.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2013). *Educational administration: Theory, research, and practice* (9th ed.). McGraw-Hill Education.
- Kaufman, R. (1972). *Needs assessment and organizational planning*. Educational Technology Publications.
- Kadhim, S. J., & Ahmad, R. (2021). *Implementing total quality management in educational institutions: Challenges and benefits*. Education and Management Review, 11(3), 75-89.
- Mazouak, A., Bennacer, M., & Sahraoui, A. (2019). Digital transformation in budget management: Enhancing transparency and efficiency. *Journal of Public Budgeting*, 29(4), 498-515.
- Rossi, P., Jucker, R., & Brückner, S. (2019). *Effective evaluation systems in education: Methods and applications*. Educational Evaluation and Policy Analysis, 41(4), 503-523.

- Subasi, M., & Bolac, B. (2022). *The role of digital technologies in enhancing school administration efficiency*. Technology in Education Quarterly, 8(1), 33-47.
- Sucuoglu, B., & Erdem, R. (2021). *Visionary leadership and stakeholder collaboration in schools: Keys to continuous improvement*. School Leadership & Management, 41(3), 279-298.
- Valmohammadi, C., & Roshanzamir, S. (2015). *The impact of total quality management on organizational performance in educational institutions*. Total Quality Management & Business Excellence, 26(1-2), 86-99.
- Wemmerlov, U. (2021). *Budget uncertainty and its impact on organizational performance in education*. Educational Finance Review, 46(2), 167-183.

